

АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

Шульга І.А., *студент*
Конотопський інститут СумДУ

Невід'ємною складовою частиною сучасного ринкового господарства є мале підприємництво, яке надає економіці певну гнучкість, мобілізує крупні фінансові і виробничі ресурси населення, акумулює в собі потужний антимонопольний потенціал, служить серйозним фактором розв'язання соціальних завдань.

Об'єктом дослідження є процес формування та розвитку малого підприємництва.

Метою роботи є розробка теоретичних та практичних рекомендацій щодо формування та розвитку малого підприємництва

Під потенціалом підприємства зазвичай розуміють сукупність чинників, які характеризують силу, джерела, спроможності, кошти, запаси, ресурси та інші резерви, які можуть бути використані в економічній діяльності [1].

Мале підприємництво - цілком самостійна і найбільш типова форма організації економічного життя суспільства зі своїми відмітними особливостями, перевагами і недоліками, закономірностями розвитку.

В сучасних умовах сутність малого підприємництва правомірно визначити, як самостійне організаційно-господарське новаторство на основі використання різних можливостей випуску нових товарів або старих – новими методами, відкриття нових джерел сировини, ринків збуту тощо, з метою отримання прибутків та самореалізації власної мети [3].

Формування потенціалу малого підприємства це процес пошуку створення спектра підприємницьких можливостей, його структуризації та побудови певних організаційних форм для стабільного розвитку та ефективного відтворення. У зв'язку з тим, що формування потенціалу підприємства є складним динамічним процесом, орієнтованим на максимальну взаємодію із зовнішнім середовищем і забезпеченням високої якості реалізації, важливо визначити, які саме чинники обумовлюють розвиток його елементів і впливають на їхню збалансованість та ефективність використання.

Потенціал розвитку малого підприємства можна визначити як поєднання ресурсних можливостей, управлінських здібностей і вмотивованості підприємця, а також готовності персоналу до здійснення у відповідь на зовнішні виклики організаційних змін, спрямованих на формування і посилення конкурентних переваг підприємства, реалізація яких сприяє зміцненню його ринкових позицій, кількісному і якісному зростанню.

Важливість малих підприємств ще і в тому, що ведучи запеклу конкурентну боротьбу за виживання, вони вимушені постійно розвиватися і пристосовуватися до поточних умов ринку, адже щоб існувати треба отримувати кошти для існування, а значить бути кращим за інших, щоб прибуток діставався саме їм.

Взагалі ж, мале підприємництво необхідно розглядати як системоутворюючу складову господарського комплексу в системі реалізації економічних законів.

Закономірною основою пізнання сутності становлення та розвитку малого підприємництва в сучасних умовах є розроблення і удосконалення цілісного підходу до регіональної економічної політики на основі теоретичних, науково-обумовлених шляхів до пізнання явища, яке вивчається на категорійному рівні відносно вихідних категорій ринкової економіки.

Відсутність сприятливих умов для розвитку підприємництва базується на недосконалому механізмі державного регулювання, а саме: податкова та фінансово-кредитна система не відповідає вимогам сьогодення; недосконала система державного регулювання ціноутворення; диспропорції у перерозподілі податкових зборів між центром та регіонами тощо. Жоден підприємець не буде працювати декілька років поспіль збитково.

Разом з тим розвиток нових технологій і ринків призвів до того, що сьогодні в Україні, як ми вже зазначали, спостерігається значне зростання малих підприємств. З огляду на їх економічної діяльності та власності, державні органи влади не в змозі своєчасно реагувати на зміни економічних умов життєдіяльності цих суб'єктів. Практика показала, що у сфері економіки відбуваються докорінні зміни, які супроводжуються фундаментальною трансформацією бізнес-процесів і системи та зумовлені економічною глобалізацією. Істотно змінюється характер і спрямованість процесів організації, виробництва, реалізації, інвестування та конкуренції [2].

Незважаючи на певні досягнення малих підприємств, значна частка їх доходів приховується і тому держава нічого не отримує від цих досягнень.

Наразі пріоритетами діяльності малих підприємств має бути вдосконалення механізмів

стимулювання розвитку бізнесу, створення умов для підвищення конкурентоспроможності, а державні органи влади повинні вдосконалити нормативно-правові передумови щодо податкової реформи з метою зміцнення фінансово-економічної основи малих підприємств. Фінансове забезпечення реалізації стратегічних пріоритетів має здійснюватися за рахунок власних коштів малих підприємств та залучених коштів інвесторів.

Керівник: Зубко К.Ю., *аспірант СумДУ*

1. Варналій З. Мале підприємництво : Основи теорії і практики: Монографія. 3-тє вид., стереотипне. -К.: Знання, 2005. -302 с.
2. Стадник В.В., Петрицька О.С. Складові та чинники формування потенціалу розвитку малого підприємства.//Актуальні проблеми економіки. - 2006. - № 12. - с.124-129
3. Парсяк В. Малий бізнес у контексті інноваційного розвитку економіки//Економіст. - 2006. - № 8. - С. 52-53.